

7/3020
EK 96

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 5053
Konu :Tunceli Milletvekili
Alican ÖNLÜ'nün
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2016
24 Mayıs 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 23.03.2016 tarihli ve 43452547-120.07-26052 sayılı yazınız.

Tunceli Milletvekili Alican ÖNLÜ'nün Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/3020 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fatma Güldemet SARI
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (3 sayfa)

**TUNCELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİCAN ÖNLÜ'NUN
TBMM 7/3020 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR :

1971 yılında Milli Park ilan edilen Munzur Vadisi, Milli Parkı 42.000 hektarlık alanı ile Türkiye'nin en büyük Milli Parklarından birini oluşturmaktadır.

Türkiye'nin en zengin biyolojik çeşitlilik alanlarından birini oluşturan Munzur Vadisi Milli Park alanında 1518 bitki türü tespit edilerek kayıt altına alınmış olup, bu bitkilerden 227 çeşidi Türkiye'ye ve 55 bitki türünün ise Munzur dağlarına özgü olduğu kayıtlara geçmiştir.

Munzur Vadisi Milli Parkı Türkiye'nin en önemli yaban hayatı sahasını oluşturmaktadır. Doğal ortamda sadece Munzur suyunda yaşamını sürdürebilen Kırmızı Benekli Munzur Alabalığı endemik bir türdür.

Munzur Vadisi içerisinde Dersim Alevi inancı açısından da kutsal sayılan ve maneviyat açısından önemli görülen birçok mekân bulunmaktadır.

Bu ülkenin milli serveti olmasına rağmen günümüzde Munzur Vadisi Milli Parkı barajların ve HES projelerinin tehdidi altındadır.

1985 yılında Mercan ve Munzur suyu üzerinde 4 baraj ve 6 HES projesi hazırlanmış olup, bu projelerin ilk ayağını Mercan Suyu üzerinde yapımı kaçak gerçekleştirilen Mercan Hidro Elektrik Santrali oluşturmuştur.

Munzur Vadisinde yapımı planlanan en büyük baraj projesi konumunda bulunan Konaktepe Barajı, Konaktepe HES-1 ve Konaktepe HES-2'yi Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 28 Ocak 2010 yılında lisans verilmiş, lisansın yürütmesinin durdurulması ve iptali üzerine dava açılmış dava sonucunda Danıştay 13. Dairesi davanın gerekçelerini haklı bularak 2012 yılında lisansın durdurulmasına karar vermiştir. Danıştay'ın kararını yok sayan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın ÇED'e gerek görmeksizin Milli Park'ta yapımı planlanan Konaktepe Barajı, HES-1 ve HES-2'nin 1/5 bin Nazım İmar planı ile 1/1000 uygulama imar planını onaylamıştır.

Bu bağlamda;

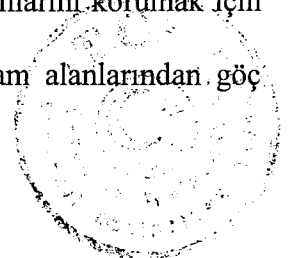
1- 1971 yılında Milli Park olarak ilan edilen, Munzur Vadisi üzerinde yapımı planlanan Baraj ve HES projeleri hakkında yasaya aykırı olduğu gerekçesi ile açılan dava sayısı nedir? Bu davalarda projelerin lehine ve aleyhine alınan kararlar nelerdir?

2- 11.10.2010 ve 26.05.2011 tarihli Danıştay kararlarına rağmen Bakanlığımızın, bu kararları yok sayarak Munzur Vadisi Milli Parkı sınırlarında inşa edilmesi planlanan baraj ve HES projelerine ilişkin Nazım İmar Planı ile Uygulama İmar Planını onaylamasının yasal dayanağı nedir?

3-Munzur Vadisinin 1. Derece Deprem Kuşağında olmasına rağmen Baraj ve HES yapımında ısrar edilmesinin sebepleri nelerdir? Oluşabilecek herhangi bir doğal felaketin doğuracağı sonuçlar konusunda yapılmış ön çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmaların sonuçları nelerdir?

4- Baraj ve HES projeleri ile bölge halkının kültürü, tarihi ve inançsal mekânlarına verilecek zararlar nelerdir? Bunların korunmasına yönelik projelerde hangi önlemlerin alınacağı belirtilmiştir? Bu önlemler bölge halkının tarihsel, kültürel ve inançsal mekânlarını korumak için yeterli midir?

5- Yapılması planlanan Baraj ve HES'ler sonucu kaç insanın tarihsel yaşam alanlarından göç ettirilmesi planlanmaktadır?

6- İnsan ve doğanın yaşamını olumsuz yönde etkileyen baraj ve HES' lerin yapımının ekonomik getirisi insan ve doğanın yaşamını karşılayacak nitelikte midir?

7- Tunceli ilinde yapılan veya yapılacak baraj ve HES'ler için Bakanlığınızca ne kadar bütçe ayrılmıştır?

CEVAPLAR :

1- Bakanlığımızda Munzur Vadisi'nde yapımı planlandığı belirtilen projeler hakkında, herhangi bir dava kaydı bulunmamaktadır.

Önergede belirtilen Konaktepe 1 Barajı ve IIHS ile Konaktepe II Barajı ve HliS Projelerinin iptali talebiyle Ankara 10. İdare Mahkemesi'nde Başbakanlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Orman ve Su İşleri Bakanlığı husumetiyle görülen ve Bakanlığımızın hasım mevkiinde bulunmadığı davada ise Başbakanlık Hukuk Hizmetleri Başkanlığı 04/04/2012 tarihli yazısı ile Mahkemenin 14/03/2012 tarihinde dava konusu işlemin iptali yönünde karar verdiğini Bakanlığımıza bildirmiştir.

2- Konaktepe Barajı ve Hidroelektrik Santral III 1/5000 ölçekli Nazım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nın yasal dayanağını 3194 sayılı İmar Kanunu, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, 23.03.2012 tarih ve 28242 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Korunan Alanlarda Yapılacak Planlara Dair Yönetmelik" ile 2014/23 sayılı "Korunan Alanlarda Yapılacak İmar Planı Teklifi Usul ve Esaslarına Dair Genelge" oluşturmaktadır. Mekansal kararlar, 06.07.2012 tarihinde onaylanan Munzur Vadisi Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Revizyon Planı ve ilgili kurum görüşleri doğrultusunda verilmiştir.

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının 17.05.2011 tarihli yazısında; Munzur Vadisi Milli Parkında planlanan baraj ve HES projeleri ile ilgili olarak farklı üniversite ve öğretim üyeleri tarafından hazırlanan 5 ayrı bilimsel rapor değerlendirilerek hazırlanan "Bütünleşik Sentez Raporu" ile söz konusu faaliyetlerin uygulanmasında üstün kamu yararı olduğu bilimsel olarak ortaya konulmuş ve bu konuda 18.04.2011 tarihinde Bakanlık Makamından Olur alındığı belirtilmiştir.

13.05.2015 tarihinde onaylanan "Tunceli İli Merkez İlçesi Ön/5006-14/03001 Lisans Numaralı Konaktepe-I ve Konaktepe-II HES Santral Bina Yeri'ne Ait İmar Planı'na Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporlarında, alanda yapılan jeolojik-jeoteknik, jeofizik çalışmalar ve arazide yapılan gözlemsel değerlendirmeler doğrultusunda planlama alanının yerleşime uygunluk durumu belirlenmiş ve "Önlemler Alan 2.3 (ÖA-2.3) Önlem Alınabilecek Nitelikte Heyelan ve Kaya Düşmesi (Kompleks Hareket) Sorunlu Alanlar" olarak değerlendirilmiştir.

3-Tunceli İli, Munzur Vadisi sınırları içerisinde yapımı planlanan ve DSİ Genel Müdürlüğü çalışma programında bulunan Munzur Projesi Konaktepe Barajına ait planlama ve uygulama projeleri çalışmalarının 1978 ve 1984 yılları arasında tamamlanması nedeniyle ÇED Yönetmeliği'nin Geçici 1 inci maddesi uyarınca değerlendirilmesi talep edilmiştir. Bu kapsamda, söz konusu proje 06 Haziran 1997 tarihli ve 24777 sayılı ÇED Yönetmeliği'nin Geçici 4 üncü maddesi kapsamında değerlendirilmiş ve 24.06.2002 tarihli yazı ile DSİ Genel Müdürlüğü'ne bildirilmiştir.

Benzer şekilde, Tunceli İlinde kurulması planlanan rezervuarlı Kaletepe Barajı ve HES ile yine rezervuarlı Bozkaya Barajı ve HES projeleri de 1981 Mali Yılı Yatırım Programı ve Uygulama Planı'nda yer aldıklarından ÇED Yönetmeliği'nin Geçici 3 üncü maddesi uyarınca ÇED Yönetmeliği kapsamı dışında değerlendirilmiştir.

4,5,6- Tunceli İli, Munzur Nehri üzerinde kurulması planlanan Konaktepe I-II Barajı ve HES projesi ile ilgili olarak, ÇED Yönetmeliği kapsamında Bakanlığımıza yapılmış olan herhangi bir ÇED başvurusu ya da tarafımıza sunulan herhangi bir çevresel doküman bulunmadığından,

Munzur Vadisinde planlanan HES projeleri hakkında mülga Çevre ve Orman Bakanlığınca verilen ve yukarıda da bahsedilen muafiyet dışında Bakanlığımız tarafından başkaca bir işlem tesis edilmemiştir. Ancak, Orman ve Su İşleri Bakanlığının (DSİ Genel Müdürlüğü) söz konusu projelerin hayata geçirilmesi yönünde yürüttüğü çalışmalar takip edildiğinde, projenin safhaları, mevcut arkeolojik yapının ve kültürel mirasın korunması için yapılan araştırmaların neler olduğu konusunda bilgi sahibi olunabileceği düşünülmektedir.

Bununla birlikte söz konusu projenin ÇED Yönetmeliği hükümlerinden muaf tutulması, proje kapsamında yürütülecek iş ve işlemler ile ilgili diğer mevzuatlardan da bir muafiyet olduğu anlamına gelmemektedir. 2872 sayılı Çevre Kanunu'na ve bu kanuna istinaden çıkarılan yönetmeliklerin ilgili hükümlerine uyulmayacağı ve diğer mer'i mevzuat çerçevesinde öngörülen izinlerin alınmayacağı, dolayısıyla çevrenin korunmasına, geliştirilmesine yönelik tedbirlere riayet edilmeyeceği yönünde değerlendirilmemelidir. Kaldı ki yatırımcının bu yönde bir yükümlüğünün bulunduğu, 24.06.2002 tarihli muafiyet yazısı ile DSİ Genel Müdürlüğüne de bildirilmiştir.

7- Bakanlığımızın yetki, görev ve sorumluluk alanında bulunmadığı için Bakanlığımız bütçesinden bu konuda ayrılan bir ödenek de bulunmamaktadır.

